ΟΔΗΓΙΑ 2000/56/ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 14ης Σεπτεμβρίου 2000

για την τροποποίηση της οδηγίας 91/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την άδεια οδήγησης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την οδηγία 91/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991, για την άδεια οδήγησης [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 97/26/ΕΚ [2], και ιδίως το άρθρο 7α παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Χρειάζεται να αναπροσαρμοσθεί ο κατάλογος των εναρμονισμένων κοινοτικών κωδικών που περιέχεται στο παράρτημα I και στο παράρτημα Ια της οδηγίας 91/439/ΕΟΚ.

(2) Απαιτείται περαιτέρω διευκρίνιση του καταλόγου των εναρμονισμένων κοινοτικών κωδικών με βάση την επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο στο δεδομένο πεδίο και την επιπλέον πρακτική πείρα που έχει αποκτηθεί από ανάλογες αναπροσαρμογές.

(3) Οι ελάχιστες απαιτήσεις για τις δοκιμασίες οδήγησης, όπως αυτές ορίζονται στο παράρτημα II της οδηγίας 91/439/ΕΟΚ, πρέπει να επανεξετασθούν με βάση την επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο στο δεδομένο πεδίο.

(4) Είναι αναγκαίο να επανεξετασθεί το παράρτημα II για να εναρμονισθούν περισσότερο οι δοκιμασίες οδήγησης στην Κοινότητα και να ανταποκρίνονται περισσότερο οι απαιτήσεις των δοκιμασιών στις συνθήκες της καθημερινής κυκλοφορίας. Πρέπει να εισαχθούν κριτήρια αξιολόγησης στην πρακτική δοκιμασία ούτως ώστε να βελτιωθεί περισσότερο η εναρμόνιση.

(5) Η επανεξέταση του παραρτήματος II έχει ως άμεσο στόχο τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας. Συνεπώς, οι ελάχιστες απαιτήσεις της θεωρητικής και της πρακτικής εξέτασης πρέπει να είναι υψηλότερου επιπέδου.

(6) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για την άδεια οδήγησης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 91/439/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Τα παραρτήματα I και Ια τροποποιούνται σύμφωνα με το παράρτημα I της παρούσας οδηγίας.
2. Το παράρτημα II αντικαθίσταται από το παράρτημα II της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2003. Ενημερώνουν δε αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, οι τελευταίες αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στο πεδίο που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 14 Σεπτεμβρίου 2000.

Για την Επιτροπή

Loyola DE PALACIO

Αντιπρόεδρος

---

[1] ΕΕ L 237 της 24.8.1991, σ. 1.
[2] ΕΕ L 150 της 7.6.1997, σ. 41.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Στο παράρτημα I σημείο 2 σελίδα 4 της άδειας και στο παράρτημα Ια σημείο 2, σελίδα 2 της άδειας στοιχείο α) κεφάλαιο 12, η πρώτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— κωδικοί 01 έως 99: εναρμονισμένοι κοινοτικοί κωδικοί.

ΟΔΗΓΟΣ (Ιατρικοί λόγοι)

01. Διόρθωση ή/και προστασία της όρασης

01.01 Γυαλιά

01.02 Φακός(-οί) επαφής

01.03 Προστατευτικά γυαλιά

01.04 Αδιαφανής φακός

01.05 Κάλυπτρο ματιού

01.06 Γυαλιά ή φακοί επαφής

02. Ακουστική συσκευή/επικοινωνιακό βοήθημα

02.01 Ακουστική συσκευή για ένα αυτί

02.02 Ακουστική συσκευή και για τα δύο αυτιά

03. Κινητική πρόθεση/νάρθηκας άκρων

03.01 Κινητική πρόθεση/νάρθηκας άνω άκρου

03.02 Κινητική πρόθεση/νάρθηκας κάτω άκρου

05. Περιορισμένη χρήση (υποχρεωτική χρήση υποκωδικού, οδήγηση υπό περιορισμούς για ιατρικούς λόγους)

05.01 Οδήγηση μόνον την ημέρα (π.χ.: μία ώρα μετά την ανατολή και μία ώρα πριν τη δύση του ηλίου)

05.02 Οδήγηση μόνον εντός ακτίνας … km από τον τόπο κατοικίας του κατόχου της αδείας ή μόνον εντός της πόλης/περιφέρειας …

05.03 Οδήγηση χωρίς συνεπιβάτες

05.04 Οδήγηση με ταχύτητα έως … km/h

05.05 Οδήγηση επιτρεπόμενη μόνον συνοδεία κατόχου αδείας οδήγησης

05.06 Χωρίς ρυμουλκούμενο

05.07 Απαγόρευση οδήγησης σε αυτοκινητόδρομο

05.08 Απαγόρευση κατανάλωσης οινοπνευματωδών

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

10. Τροποποιημένο κιβώτιο ταχυτήτων

10.01 Χειροκίνητο κιβώτιο ταχυτήτων

10.02 Αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων

10.03 Ηλεκτρονικό κιβώτιο ταχυτήτων

10.04 Προσαρμοσμένος μοχλός αλλαγής ταχυτήτων

10.05 Χωρίς βοηθητικό κιβώτιο ταχυτήτων

15. Τροποποιημένος συμπλέκτης

15.01 Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο συμπλέκτη

15.02 Χειροκίνητος συμπλέκτης

15.03 Αυτόματος συμπλέκτης

15.04 Εμπρόσθιο/πλευρικό διαχωριστικό ποδόπληκτρου συμπλέκτη/αποσπασμένο ποδόπληκτρο συμπλέκτη

20. Τροποποιημένα συστήματα πέδησης

20.01 Τροποποιημένο ποδόπληκτρο πέδησης

20.02 Πεπλατυμένο ποδόπληκτρο πέδησης

20.03 Ποδόπληκτρο πέδησης κατάλληλο για το αριστερό πόδι

20.04 Ποδόπληκτρο πέδησης με υποδοχή υποδήματος

20.05 Ποδόπληκτρο πέδησης μεταβλητής κλίσης

20.06 Χειροκίνητη (προσαρμοσμένη) πέδηση πορείας

20.07 Μέγιστη χρήση ενισχυμένης πέδησης πορείας

20.08 Μέγιστη χρήση πέδησης έκτακτης ανάγκης ενσωματωμένης στην πέδηση πορείας

20.09 Προσαρμοσμένη πέδηση στάθμευσης

20.10 Ηλεκτρική πέδηση στάθμευσης

20.11 (Προσαρμοσμένη) ποδοκίνητη πέδηση στάθμευσης

20.12 Εμπρόσθιο/πλευρικό διαχωριστικό ποδόπληκτρου πέδησης/αποσπασμένο ποδόπληκτρο πέδησης

20.13 Χειρισμός πέδησης με το γόνατο

20.14 Ηλεκτρική πέδηση πορείας

25. Τροποποιημένα συστήματα επιτάχυνσης

25.01 Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο επιταχυντή

25.02 Ποδόπληκτρο επιταχυντή με αποτύπωμα υποδήματος

25.03 Ποδόπληκτρο επιταχυντή μεταβλητής κλίσης

25.04 Χειροκίνητος επιταχυντής

25.05 Επιταχυντής στο γόνατο

25.06 Επιταχυντής με σερβομηχανισμό (ηλεκτρονικός, πνευματικός, κ.λπ.)

25.07 Ποδόπληκτρο επιταχυντή αριστερά του ποδόπληκτρου πέδησης

25.08 Ποδόπληκτρο επιταχυντή αριστερά

25.09 Εμπρόσθιο/πλευρικό διαχωριστικό ποδόπληκτρου επιταχυντή/αποσπασμένο ποδόπληκτρο επιταχυντή

30. Τροποποιημένα συνδυασμένα συστήματα πέδησης και επιτάχυνσης

30.01 Παράλληλα ποδόπληκτρα

30.02 Ποδόπληκτρα στο ίδιο (ή σχεδόν το ίδιο) ύψος

30.03 Ποδόπληκτρα επιταχυντή και πέδησης μεταβλητής κλίσης

30.04 Ποδόπληκτρα επιταχυντή και πέδησης μεταβλητής κλίσης και με νάρθηκα

30.05 Πλευρικό διαχωριστικό ποδόπληκτρου επιταχυντή και πέδησης/αποσπασμένο ποδόπληκτρο επιταχυντή και πέδησης

30.06 Υπερυψωμένο δάπεδο

30.07 Διαχωριστικό στην πλευρά του ποδόπληκτρου πέδησης

30.08 Διαχωριστικό για νάρθηκα στην πλευρά του ποδόπληκτρου πέδησης

30.09 Διαχωριστικό εμπρός από τα ποδόπληκτρα επιταχυντή και πέδησης

30.10 Υποστήριγμα πτέρνας/κνήμης

30.11 Ηλεκτρικός επιταχυντής και ηλεκτρική πέδηση

35. Τροποποιημένα χειριστήρια

(Διακόπτες φανών, εκτοξευτή ύδατος/υαλοκαθαριστήρα, ηχητικό όργανο, δείκτες διεύθυνσης, κ.λπ.)

35.01 Χειριστήρια των οποίων η λειτουργία δεν έχει αρνητική επίπτωση στην οδήγηση και το χειρισμό

35.02 Χειριστήρια που λειτουργούν χωρίς άφεση του τιμονιού και των εξαρτημάτων (κουμπί, περόνη, κ.λπ.)

35.03 Χειριστήρια που λειτουργούν χωρίς άφεση του τιμονιού και των εξαρτημάτων (κουμπί, περόνη, κ.λπ.) με το αριστερό χέρι

35.04 Χειριστήρια που λειτουργούν χωρίς άφεση του τιμονιού και των εξαρτημάτων (κουμπί, περόνη, κ.λπ.) με το δεξί χέρι

35.05 Χειριστήρια που λειτουργούν χωρίς άφεση του τιμονιού και των εξαρτημάτων (κουμπί, περόνη, κ.λπ.) και των συνδυασμένων μηχανισμών επιταχυντή και πέδησης

40. Τροποποιημένο σύστημα διεύθυνσης

40.01 Τυποποιημένο υποβοηθούμενο σύστημα διεύθυνσης

40.02 Ενισχυμένο υποβοηθούμενο σύστημα διεύθυνσης

40.03 Σύστημα διεύθυνσης με εφεδρικό σύστημα

40.04 Επιμήκυνση κολώνας τιμονιού

40.05 Προσαρμοσμένο τιμόνι (φαρδύτερη ή/και παχύτερη διατομή τιμονιού, κ.λπ.)

40.06 Τιμόνι μεταβλητής κλίσης

40.07 Κατακόρυφο τιμόνι

40.08 Οριζόντιο τιμόνι

40.09 Οδήγηση με το πόδι

40.10 Εναλλακτικό προσαρμοσμένο τιμόνι (χειριστήριο χειρός, κ.λπ.)

40.11 Κουμπί στο τιμόνι

40.12 Νάρθηκας χειρός στο τιμόνι

40.13 Με τενόδεση νάρθηκα

42. Τροποποιημένα κάτοπτρα οδήγησης

42.01 Εξωτερικό (αριστερό ή δεξί) πλαϊνό κάτοπτρο

42.02 Εξωτερικό κάτοπτρο στο φτερό του αμαξώματος

42.03 Πρόσθετο εσωτερικό κάτοπτρο για την παρακολούθηση της κυκλοφορίας

42.04 Πανοραμικό εσωτερικό κάτοπτρο

42.05 Κάτοπτρο νεκρού σημείου

42.06 Ηλεκτρικά εξωτερικά κάτοπτρα

43. Τροποποιημένο κάθισμα οδηγού

43.01 Κάθισμα οδηγού σε ύψος που επιτρέπει καλή ορατότητα και σε σωστή απόσταση από το τιμόνι και το ποδόπληκτρο

43.02 Κάθισμα οδηγού προσαρμοσμένο στη σωματική διαμόρφωση του οδηγού

43.03 Κάθισμα οδηγού με πλάγιο υποστήριγμα για περισσότερη ευστάθεια

43.04 Κάθισμα οδηγού με βραχίονες

43.05 Επιμήκυνση της μετατόπισης του καθίσματος του οδηγού κατά μήκος

43.06 Προσαρμογή της ζώνης ασφαλείας

43.07 Ζώνη ασφαλείας τύπου σαγής (4 σημείων)

44. Τροποποιήσεις μοτοσικλετών (υποχρεωτική η χρήση υποκωδικού)

44.01 Με μία πέδη μόνο

44.02 (Προσαρμοσμένη) χειροκίνητη πέδη (εμπρόσθιος τροχός)

44.03 (Προσαρμοσμένη) ποδοκίνητη πέδη (πίσω τροχός)

44.04 (Προσαρμοσμένος) χειρισμός επιταχυντή

44.05 (Προσαρμοσμένη) χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης και χειροκίνητος συμπλέκτης

44.06 (Προσαρμοσμένα) κάτοπτρα οδήγησης

44.07 (Προσαρμοσμένα) χειριστήρια (δείκτες διεύθυνσης, λυχνία πέδησης, …)

44.08 Ύψος καθίσματος που επιτρέπει στον οδηγό, στη στάση καθημένου, να έχει ταυτόχρονα και τα δύο πόδια επί του οδοστρώματος

45. Μοτοσικλέτα με κάνιστρο (side-car) μόνο

50. Ισχύει για ειδικό όχημα/αριθμό πλαισίου (αναγνωριστικός αριθμός οχήματος, VIN)

51. Ισχύει για ειδικό όχημα/πινακίδα κυκλοφορίας (αριθμός ταξινόμησης του οχήματος, VRN)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΘΕΜΑΤΑ

70. Αλλαγή της αδείας αριθ. … που εκδόθηκε από … (διακριτικό σήμα ΕΕ/ΟΗΕ για τρίτη χώρα· π.χ.: 70.0123456789.NL)

71. Αντίγραφο της αδείας αριθ. … (Διακριτικό σήμα ΕΕ/ΟΗΕ για τρίτη χώρα· π.χ.: 71.987654321.HR)

72. Περιορισμός στην κατηγορία οχημάτων Α μέγιστου κυλινδρισμού 125cc και μέγιστης παραγωγής ισχύος 11kW (A1)

73. Ισχύει για την κατηγορία οχημάτων Β μηχανοκίνητου τρίκυκλου ή τετράκυκλου τύπου (B1)

74. Ισχύει για την κατηγορία οχημάτων Γ η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα των οποίων δεν υπερβαίνει τα 7 500 kg (Γ1)

75. Ισχύει για την κατηγορία οχημάτων Δ έως 16 θέσεων καθημένων, χωρίς το κάθισμα του οδηγού (Δ1)

76. Ισχύει για την κατηγορία οχημάτων Γ, μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα των οποίων δεν υπερβαίνει τα 7 500 kg (Γ1), τα οποία συναρμόζονται με ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας άνω των 750 kg, υπό τον όρο ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του σχηματιζόμενου συρμού του οχήματος δεν υπερβαίνει τα 12 000 kg, και ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του ρυμουλκούμενου δέν υπερβαίνει τη μάζα του έλκοντος οχήματος άνευ φορτίου (Γ1+Ε)

77. Ισχύει για την κατηγορία οχημάτων Δ έως 16 θέσεων επιβατών, εκτός της θέσης του οδηγού (Δ1), τα οποία συναρμόζονται με ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας άνω των 750 kg υπό τον όρο α) ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του σχηματιζόμενου συρμού του οχήματος δεν υπερβαίνει τα 12 000 kg και ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του ρυμουλκούμενου δεν υπερβαίνει τη μάζα του έλκοντος οχήματος άνευ φορτίου και β) το ρυμουλκούμενο δεν χρησιμοποιείται για τη μεταφορά επιβατών (Δ1+Ε)

78. Ισχύει για οχήματα με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων

(Οδηγία 91/439/ΕΟΚ παράρτημα ΙΙ σημείο 8.1.1 παράγραφος 2)

79. (…) Ισχύει για τα οχήματα που είναι σύμφωνα με τις προδιαγραφές εντός αγκύλης, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 10 παράγραφος 1 της οδηγίας.

90.01 προς τα αριστερά

90.02: προς τα δεξιά

90.03: αριστερά

90.04: δεξιά

90.05: χέρι

90.06: πόδι

90.07: χρησιμοποιήσιμο»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

I. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι υποψήφιοι κάτοχοι άδειας οδήγησης διαθέτουν τις αναγκαίες γνώσεις και προσόντα και επιδεικνύουν την απαιτούμενη συμπεριφορά στην οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος. Οι εξετάσεις προς το σκοπό αυτό συνίστανται σε:

— θεωρητική εξέταση, και στη συνέχεια,

— εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς.

Οι όροι υπό τους οποίους διεξάγονται οι εξετάσεις αυτές καθορίζονται κατωτέρω.

Α. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

1. **Μορφή**

Η μορφή εξέτασης που επιλέγεται εξασφαλίζει ότι ο υποψήφιος έχει τις απαιτούμενες γνώσεις των θεμάτων που αναφέρονται στα σημεία 2 έως 4.

Κάθε υποψήφιος οδηγός μίας κατηγορίας οχήματος, ο οποίος έχει περάσει τη θεωρητική εξέταση για άδεια διαφορετικής κατηγορίας, μπορεί να απαλλαγεί από τις κοινές διατάξεις που προβλέπονται στα σημεία 2 έως 4.

2. **Περιεχόμενο της θεωρητικής εξέτασης για όλες τις κατηγορίες οχημάτων**

2.1. Τίθενται ερωτήσεις για καθένα από τα σημεία που αναφέρονται στη συνέχεια, το περιεχόμενο και η μορφή των οποίων επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια κάθε κράτους μέλους:

2.1.1. νομικές διατάξεις οδικής κυκλοφορίας:

— ιδίως όσον αφορά τα οδικά σήματα, τη σήμανση και τη σηματοδότηση, την προτεραιότητα κυκλοφορίας και τα όρια ταχύτητας·

2.1.2. οδηγός:

— βαθμός ετοιμότητας και στάση απέναντι στους άλλους οδικούς χρήστες,

— αντίληψη, κρίση και λήψη απόφασης, ειδικότερα χρόνος αντίδρασης, καθώς και μεταβολές στην συμπεριφορά οδήγησης εξαιτίας της επίδρασης οινοπνευματωδών, ναρκωτικών και ιατρικών προϊόντων, διανοητική κατάσταση και κόπωση·

2.1.3. οδός:

— οι πλέον σημαντικές αρχές για την τήρηση ασφαλούς απόστασης μεταξύ των οχημάτων, των αποστάσεων πέδησης και το κράτημα επί της οδού υπό ποικίλες καιρικές και οδικές συνθήκες,

— παράγοντες κινδύνου κατά την οδήγηση σχετιζόμενη με ποικίλες οδικές συνθήκες, ιδίως όπως αυτές αλλάζουν αναλόγως των καιρικών συνθηκών και του χρόνου εντός της ημέρας ή της νύκτας,

— χαρακτηριστικά των διαφόρων τύπων οδών και σχετικές απαιτήσεις σύμφωνα με τον νόμο·

2.1.4. άλλοι χρήστες οδού:

— ειδικοί παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενοι με την έλλειψη πείρας των άλλων χρηστών οδού και των πλέον ευάλωτων κατηγοριών χρηστών όπως είναι τα παιδιά, οι πεζοί, οι ποδηλάτες και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα,

— κίνδυνοι ενδεχόμενοι στην κίνηση και την οδήγηση διαφόρων τύπων οχημάτων και κίνδυνοι εξαιτίας των διαφορετικών πεδίων ορατότητας των οδηγών τους·

2.1.5. γενικοί κανόνες και ρυθμίσεις και άλλα θέματα:

— κανόνες σχετικά με τα διοικητικά έγγραφα που απαιτούνται για τη χρήση οχημάτων,

— γενικοί κανόνες που προδιαγράφουν πώς πρέπει να συμπεριφερθεί ο οδηγός σε περίπτωση ατυχήματος (τοποθέτηση προειδοποιητικών διατάξεων και ενεργοποίηση του συναγερμού) και τα μέτρα που μπορεί να λάβει για να συνδράμει, εφόσον χρειάζεται, τα θύματα τροχαίου ατυχήματος,

— παράγοντες ασφάλειας σχετικοί με το όχημα, το φορτίο και τα μεταφερόμενα άτομα·

2.1.6. αναγκαίες προφυλάξεις κατά την αποβίβαση από το όχημα·

2.1.7. μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια· οι υποψήφιοι οδηγοί πρέπει να είναι ικανοί να ανιχνεύουν βλάβες, ιδίως στο σύστημα διεύθυνσης, ανάρτησης και πέδησης, τα ελαστικά, τους δείκτες φώτων και στο σύστημα διεύθυνσης, τους ανακλαστήρες, τα κάτοπτρα, τους εκτοξευτήρες ύδατος και τους υαλοκαθαριστήρες, το σύστημα εξάτμισης, τις ζώνες ασφαλείας και το ηχητικό όργανο·

2.1.8. εξοπλισμός ασφαλείας του οχήματος και ιδίως χρήση των ζωνών ασφαλείας, των προσκεφάλων και του εξοπλισμού ασφαλείας των παιδιών·

2.1.9. κανόνες που αφορούν τη χρήση του οχήματος ως προς το περιβάλλον (κατάλληλη χρήση των ηχητικών οργάνων, μετριοπαθής κατανάλωση καυσίμων, περιορισμός των ρυπογόνων εκπομπών, κ.λπ.).

3. **Ειδικές διατάξεις σχετικά με τις κατηγορίες Α και Α1**

3.1. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων σε ό,τι αφορά:

3.1.1. τη χρήση προστατευτικών εφοδίων όπως είναι τα γάντια, οι μπότες, ο ρουχισμός και το κράνος·

3.1.2. ορατότητα των μοτοσικλετιστών για τους άλλους χρήστες των οδών·

3.1.3. παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενοι με τις διάφορες οδικές συνθήκες όπως αυτές ορίζονται ανωτέρω με ιδιαίτερη προσοχή στα ολισθηρά τμήματα όπως οι εσχάρες ομβρίων, η οδική σήμανση όπως οι διαγραμμίσεις και τα τόξα, οι τροχιές τράμ·

3.1.4. μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια όπως ορίζεται ανωτέρω με ιδιαίτερη προσοχή στο διακόπτη στάσης εκτάκτου ανάγκης, τη στάθμη λαδιού και τον ιμάντα.

4. **Ειδικές διατάξεις για τις κατηγορίες Γ, Γ + Ε, Γ1, Γ1 + Ε, Δ, Δ + Ε, Δ1, Δ1 + Ε**

4.1. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων σχετικά με:

4.1.1. τους κανόνες των ωρών οδήγησης και του χρόνου ανάπαυσης, όπως ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3820/85 [1] του Συμβουλίου· χρήση της συσκευής ελέγχου όπως ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 [2] του Συμβουλίου·

4.1.2. κανόνες σχετικά με το είδος της αντίστοιχης μεταφοράς: εμπορευμάτων ή επιβατών·

4.1.3. έγγραφα οχήματος και μεταφοράς που απαιτούνται για τις εθνικές και διεθνείς μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών·

4.1.4. τρόπος συμπεριφοράς σε περίπτωση ατυχήματος γνώση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν μετά από ατύχημα ή παρεμφερές συμβάν, όπου συμπεριλαμβάνονται τα μέτρα έκτακτης ανάγκης όπως η εκκένωση επιβατών και οι βασικές γνώσεις παροχής πρώτων βοηθειών·

4.1.5. προφυλάξεις κατά την αφαίρεση και αντικατάσταση τροχών·

4.1.6. κανόνες για τα βάρη και τις διαστάσεις των οχημάτων· κανόνες για τις διατάξεις περιορισμού της ταχύτητας·

4.1.7. παρεμπόδιση του πεδίου ορατότητας εξαιτίας των χαρακτηριστικών των οχημάτων·

4.1.8. ανάγνωση οδικού χάρτη, οδικού σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των ηλεκτρονικών συστημάτων πλοήγησης (προαιρετικά)·

4.1.9. παράγοντες ασφαλείας σχετιζόμενοι με τη φόρτωση του οχήματος: έλεγχος του φορτίου (στοιβασία και πρόσδεση), δυσχέρειες αναλόγως των διαφόρων ειδών φορτίου (π.χ. υγρά, αναρτημένα φορτία, …), φόρτωση και εκφόρτωση εμπορευμάτων και χρήση του εξοπλισμού φόρτωσης (κατηγορίες Γ, Γ + Ε, Γ1, Γ1 + Ε μόνο)·

4.1.10. ευθύνη του οδηγού όσον αφορά τη μεταφορά επιβατών· άνεση και ασφάλεια επιβατών· μεταφορά παιδιών αναγκαίοι έλεγχοι πριν την εκκίνηση· όλα τα είδη λεωφορείων πρέπει να αποτελούν μέρος της θεωρητικής εξέτασης (λεωφορεία δημοσίας χρήσεως και πούλμαν, λεωφορεία ειδικών διαστάσεων, …) (κατηγορίες Δ, Δ + Ε, Δ1, Δ1 + Ε μόνο).

4.2. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων στις ακόλουθες πρόσθετες διατάξεις σχετικά με τις κατηγορίες Γ, Γ + Ε, Δ, και Δ + Ε:

4.2.1. βασικές αρχές κατασκευής και λειτουργίας: κινητήρων εσωτερικής καύσης, υγρών (π.χ. λάδι κινητήρα, ψυκτικό υγρό, υγρό υαλοκαθαριστήρα), του συστήματος καυσίμων, του ηλεκτρικού συστήματος, του συστήματος ανάφλεξης, του συστήματος μετάδοσης της κίνησης (συμπλέκτης, κιβώτιο ταχυτήτων, κ.λπ.)·

4.2.2. λίπανση και αντιψυκτική προστασία·

4.2.3. βασικές αρχές κατασκευής, τοποθέτησης, ορθής χρήσης και φροντίδας ελαστικών·

4.2.4. βασικές αρχές σχετικά με τα είδη, τη λειτουργία, τα κύρια μέρη, τη σύνδεση, τη χρήση και καθημερινή συντήρηση των εξαρτημάτων πέδησης και των χειριστηρίων ταχύτητας·

4.2.5. βασικές αρχές σχετικά με τα είδη, τη λειτουργία, τα κύρια μέρη, τη σύνδεση, τη χρήση και καθημερινή συντήρηση των συστημάτων ζεύξης (μόνο για τις κατηγορίες Γ + Ε, Δ + Ε)·

4.2.6. μέθοδοι εντοπισμού των αιτιών μηχανικών βλαβών·

4.2.7. προληπτική συντήρηση οχημάτων και αναγκαίες μικροεπισκευές·

4.2.8. ευθύνη του οδηγού όσον αφορά την παραλαβή, μεταφορά και παράδοση εμπορευμάτων σύμφωνα με τους συμπεφωνημένους όρους (μόνο για τις κατηγορίες Γ, Γ + Ε).

[1] ΕΕ L 370 της 31.12.1985, σ. 1.
[2] ΕΕ L 370 της 31.12.1985, σ. 8.

Β. ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

5. **Το όχημα και ο εξοπλισμός του**

5.1. Η οδήγηση οχήματος με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης υπόκειται στην επιτυχή εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς σε όχημα με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης.

Εφόσον ο υποψήφιος υποβάλλεται σε εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς σε όχημα με αυτόματη μετάδοση της κίνησης, καταγράφεται το γεγονός σε κάθε άδεια που θα εκδοθεί με βάση την εν λόγω εξέταση. Οι άδειες που φέρουν τη σχετική μνεία χρησιμοποιούνται μόνο για την οδήγηση οχημάτων με αυτόματη μετάδοση της κίνησης.

"Όχημα με αυτόματη μετάδοση της κίνησης" νοείται το όχημα, στο οποίο οι σχέσεις μετάδοσης μεταξύ κινητήρα και τροχών μπορούν να αλλάξουν με τη χρήση μόνο του επιταχυντή ή των πεδών.

5.2. Τα οχήματα που χρησιμοποιούνται στις εξετάσεις προσόντων και συμπεριφοράς είναι σύμφωνα με τα ελάχιστα κριτήρια που καθορίζονται κατωτέρω. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν διατάξεις με πιο αυστηρά κριτήρια ή να προσθέσουν και άλλα.

Κατηγορία Α:

— προοδευτική πρόσβαση [πρώτη ρήτρα του πρώτου εδαφίου του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β)]: μοτοσικλέτα χωρίς κάνιστρο κυβισμού άνω των 120 cm^3, ικανή να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 100 km/h,

— απευθείας πρόσβαση [δεύτερη ρήτρα του πρώτου εδαφίου του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β)]: μοτοσικλέτα χωρίς κάνιστρο ισχύος κινητήρας τουλάχιστον 35 kW.

Υποκατηγορία Α1:

Μοτοσικλέτα χωρίς κάνιστρο κυβισμού τουλάχιστον 75 cm^3.

Κατηγορία Β:

Τετράτροχο όχημα της κατηγορίας Β ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 100 km/h.

Κατηγορία Β + Ε:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας Β και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1 000 kg ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 100 km/h, το οποίο δεν εντάσσεται στην κατηγορία Β· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του μηχανοκίνητου οχήματος· το κλειστό αμάξωμα μπορεί επίσης να είναι ελαφρώς στενότερο από το μηχανοκίνητο όχημα αρκεί η θέα προς τα όπισθεν να είναι δυνατή μόνο με τη χρήση των εξωτερικών κατόπτρων οδήγησης του μηχανοκίνητου οδήγησης· το ρυμουλκούμενο κατά την εξέταση έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 800 kg.

Υποκατηγορία Β1:

Μηχανοκίνητο τρίκυκλο ή τετράτροχο ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 60 km/h·

Κατηγορία Γ:

Όχημα της κατηγορίας Γ μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 12 000 kg, μήκους τουλάχιστον 8 m, πλάτους τουλάχιστον 2,40 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών, με κιβώτιο ταχυτήτων που έχει τουλάχιστον 8 εμπρόσθιες ταχύτητες και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85· το διαμέρισμα φορτίου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου· το όχημα κατά την δοκιμασία έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 10 000 kg.

Κατηγορία Γ + Ε:

Είτε αρθρωτό όχημα, είτε συνδυασμός οχήματος δοκιμασίας στην κατηγορία Γ και ρυμουλκούμενου τουλάχιστον 7,5 m μήκους· τόσο το άρθρωτό όχημα όσο και ο συνδυασμός έχουν μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα τουλάχιστον 20 000 kg, μήκος τουλάχιστον 14 m και πλάτος τουλάχιστον 2,40 m, είναι δε ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h και είναι εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών, με κιβώτιο ταχυτήτων με 8 τουλάχιστον εμπρόσθιες ταχύτητες και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85· το διαμέρισμα φορτίου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου· τόσο το αρθρωτό όχημα όσο και ο συνδυασμός κατά τη δοκιμασία έχουν πραγματική συνολική μάζα, τουλάχιστον 15 000 kg.

Υποκατηγορία Γ1:

Όχημα της υποκατηγορίας Γ1 με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα τουλάχιστον 4 000 kg, μήκους τουλάχιστον 5 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85· το διαμέρισμα φορτίου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου.

Υποκατηγορία Γ1 + Ε:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας Γ1 και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1 250 kg· ο συνδυασμός έχει μήκος τουλάχιστον 8 m και είναι ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου· το κλειστό αμάξωμα μπορεί επίσης να είναι ελαφρώς στενότερο από το θάλαμο, αρκεί η θέα προς τα όπισθεν να είναι δυνατή μόνο με τη χρήση των εξωτερικών κατόπτρων οδήγησης του μηχανοκίνητου οχήματος· το ρυμουλκούμενο κατά τη δοκιμασία έχει πραγματική συνολική μάζα τουλάχιστον 800 kg.

Κατηγορία Δ:

Όχημα της κατηγορίας Δ μήκους τουλάχιστον 10 m, πλάτους τουλάχιστον 2,40 m και ικανό να αναπτύσσει, ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Κατηγορία Δ + Ε:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας Δ και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1 250 kg, πλάτους τουλάχιστον 2,40 m, ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον 2 m πλάτος και 2 m ύψος· το ρυμουλκούμενο κατά τη δοκιμασία έχει πραγματική συνολική μάζα, τουλάχιστον 800 kg.

Υποκατηγορία Δ1:

Όχημα της υποκατηγορίας Δ1 μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 4 000 kg με ελάχιστο μήκος 5 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Υποκατηγορία Δ1 + Ε:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της υπό κατηγορίας Δ1 και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1 250 kg και ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον 2 m πλάτος και 2 m ύψος· το όχημα κατά τη δοκιμασία έχει ελάχιστη συνολική πραγματική μάζα τουλάχιστον 800 kg.

Τα οχήματα δοκιμασίας για τις κατηγορίες Β + Ε, Γ, Γ + Ε, Γ1, Γ1 + Ε, Δ, Δ + Ε, Δ1 και Δ1 + Ε τα οποία δεν είναι σύμφωνα με τα ελάχιστα ανωτέρω κριτήρια αλλά ήταν εν χρήσει την ημέρα έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας της Επιτροπής ή πριν την έναρξη ισχύος της, επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για μία περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη μετά την εν λόγω ημερομηνία. Οι απαιτήσεις που περιέχονται στο παράρτημα, σχετικά με το φορτίο που μεταφέρεται από αυτά τα οχήματα, εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη, το αργότερο μέσα σε δέκα χρόνια, από τη στιγμή που η παρούσα οδηγία τίθεται σε ισχύ.

6. **Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες Α και Α1**

6.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος σε ό,τι αφορά την οδική ασφάλεια

Οι υποψήφιοι πρέπει να αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται για να οδηγούν με ασφάλεια εκπληρώνοντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

6.1.1. τοποθέτηση προστατευτικών εφοδίων, όπως γάντια, μπότες, ρουχισμός και κράνος·

6.1.2. διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου της κατάστασης των ελαστικών, των πεδών του συστήματος διεύθυνσης, του διακόπτη στάθμευσης έκτακτης ανάγκης (εφόσον μπορεί να χρησιμοποιηθεί), του ιμάντα, της στάθμης λαδιού, των φώτων, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου.

6.2. Δοκιμασία ειδικών ελιγμών που αφορούν την οδική ασφάλεια:

6.2.1. εκκίνηση, ακινητοποίηση και κίνηση της μοτοσικλέτας χωρίς τη βοήθεια του κινητήρα με βάδισμα δίπλα στο όχημα·

6.2.2. στάθμευση της μοτοσικλέτας στο πόδι της·

6.2.3. πρέπει να εκτελούνται με αργή ταχύτητα τουλάχιστον δύο ελιγμοί, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και ο ελιγμός τύπου slalom· με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της ικανότητας χειρισμού του συμπλέκτη σε συνδυασμό με την πέδηση, την ισορροπία, την κατεύθυνση ορατότητας και τη θέση της μοτοσικλέτας και τη θέση των ποδιών στα υποπόδια·

6.2.4. πρέπει να εκτελούνται με μεγαλύτερη ταχύτητα τουλάχιστον δύο ελιγμοί, από τους οποίους ένας με τη δεύτερη ή τρίτη ταχύτητα, τουλάχιστον 30 km/h και ένας με αποφυγή εμποδίου με ελάχιστη ταχύτητα 50 km/h· με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της θέσης του οδηγού επί της μοτοσικλέτας, της κατεύθυνσης του βλέμματος, της ισορροπίας, της τεχνικής διεύθυνσης και της τεχνικής αλλαγής των ταχυτήτων·

6.2.5. πέδηση: εκτελούνται τουλάχιστον δύο ασκήσεις πέδησης στις οποίες περιλαμβάνεται η πέδηση εκτάκτου ανάγκης με ελάχιστη ταχύτητα 50 km/h· με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της ικανότητας χειρισμού της εμπρόσθιας και πίσω πέδης, της κατεύθυνσης του βλέμματος και της θέσης του οδηγού επί της μοτοσικλέτας.

Οι ειδικοί ελιγμοί που αναφέρονται στα σημεία 6.2.3 έως 6.2.5 τίθενται σε εφαρμογή τουλάχιστον πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.

6.3. Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία

Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελούν όλες τις ενέργειες που ακολουθούν υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

6.3.1. εκκίνηση: από θέση στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία, κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·

6.3.2. οδήγηση σε ευθεία οδό· συμπεριφορά απέναντι στα οχήματα του αντίθετου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·

6.3.3. οδήγηση επί καμπύλης οδού·

6.3.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·

6.3.5. αλλαγή διεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή, αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·

6.3.6. προσέγγιση/έξοδος από αυτοκινητοδρόμους ή παρεμφερείς δρόμους (εφόσον υπάρχουν): είσοδος από την λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·

6.3.7. προσπέρασμα/διέλευση: προσπέρασμα άλλων οχημάτων (εφόσον είναι δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένων αυτοκινήτων· άφεση προσπεράσματος από άλλα αυτοκίνητα (εφόσον επιτρέπεται)·

6.3.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικοί κόμβοι, διέλευση ισόπεδης σιδηροδρομικής διάβασης· στάσεις τραμ/λεωφορείων· διαβάσεις πεζών· οδήγηση σε απότομη ανωφέρεια/κατωφέρεια·

6.3.9. αναγκαίες προφυλάξεις κατά την αποβίβαση από το όχημα.

7. **Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες B, B1 και B + E**

7.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια

Οι υποψήφιοι αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται για να οδηγήσουν ασφαλώς εκπληρώνοντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

7.1.1. προσαρμογή του καθίσματος εφόσον χρειάζεται για την επίτευξη ορθής θέσης καθημένου·

7.1.2. προσαρμογή κατόπτρων, τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας και προσκεφάλων εφόσον υπάρχουν·

7.1.3. έλεγχος ορθής ασφάλισης των θυρών·

7.1.4. διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου της κατάστασης των ελαστικών, του συστήματος διεύθυνσης και πέδησης, των υγρών (π.χ. λάδι κινητήρα, ψυκτικού, υγρού υαλοκαθαριστήρα), των φώτων, των ανακλαστήρων, των δεικτών διεύθυνσης και των ηχητικών οργάνων·

7.1.5. έλεγχος των παραγόντων ασφαλείας που συνδέονται με την φόρτωση του οχήματος: αμάξωμα, ελάσματα, θύρες του διαμερίσματος φορτίου, μανδάλωση του θαλάμου, τρόπος φόρτωσης στερέωση φορτίου (κατηγορία B + E μόνο)·

7.1.6. έλεγχος του μηχανισμού ζεύξης και της πέδης και των ηλεκτρολογικών συνδέσεων (κατηγορία B + E μόνο).

7.2. Κατηγορίες B και B1: δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια

Ελέγχεται μία επιλογή από τους ελιγμούς που ακολουθούν (τουλάχιστον δύο ελιγμοί για τα τέσσερα σημεία, συμπεριλαμβανομένου ενός με οπισθοπορεία):

7.2.1. οπισθοπορεία σε ευθεία γραμμή ή οπισθοπορεία με στροφή δεξιά ή αριστερά διατηρούμενης ταυτόχρονα της ορθής λωρίδας κυκλοφορίας·

7.2.2. στροφή του οχήματος για να έλθει κατά μέτωπο προς το αντίθετο ρεύμα, με χρήση των εμπρός και όπισθεν ταχυτήτων·

7.2.3. στάθμευση του οχήματος και εγκατάλειψη του χώρου στάθμευσης (παράλληλα, πλάγια ή δεξιά, εμπρός ή όπισθεν, σε επίπεδο χώρο, σε ανωφέρεια ή κατωφέρεια)·

7.2.4. κατάλληλη πέδηση μπροστά από σήμα stop· η εκτέλεση πάντως ακινητοποίησης έκτακτης ανάγκης είναι προαιρετική.

7.3. Κατηγορία B + E: δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια:

7.3.1. αποσύνδεση ρυμουλκούμενου από μηχανοκίνητο όχημα και επανασύνδεσή του με αυτό· ο ελιγμός αυτός αρχίζει με το όχημα παρακείμενο στο ρυμουλκούμενο (για παράδειγμα όχι στην ίδια ευθεία) έτσι ώστε να αξιολογείται η ικανότητα του οδηγού να ευθυγραμμίζει με ασφάλεια το ρυμουλκό και το ρυμουλκούμενο όπως και η ικανότητά του να αποσυνδέει και να επανασυνδέει το όχημα από/στο ρυμουλκούμενο·

7.3.2. οπισθοπορεία σε καμπύλη, η γραμμή της οποίας επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών·

7.3.3. Ασφαλής στάθμευση για φόρτωση/εκφόρτωση.

7.4. Συμπεριφορά στην κυκλοφορία

Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελέσουν όλες τις ενέργειες που ακολουθούν υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

7.4.1. εκκίνηση: από χώρο στάθμευσης, μετά από στάση στην κυκλοφορία, κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·

7.4.2. οδήγηση σε ευθεία οδό· συμπεριφορά προς τα οχήματα του αντιθέτου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·

7.4.3. οδήγηση σε καμπύλη·

7.4.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·

7.4.5. αλλαγή κατεύθυνσης: στροφή αριστερά και δεξιά· αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·

7.4.6. είσοδος σε αυτοκινητόδρομο ή παρεμφερή δρόμο (εφόσον υπάρχει)/έξοδος από αυτόν: είσοδος από τη λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·

7.4.7. προσπέρασμα/διέλευση: προσπέρασμα άλλων οχημάτων του αυτού ρεύματος (κατά το δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένα αυτοκίνητα· προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα της κυκλοφορίας (κατά περίπτωση)·

7.4.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδος κυκλικός κόμβος, ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις· στάσεις τραμ/λεωφορείων· διαβάσεις πεζών· οδήγηση σε επιμήκη ανωφέρεια/κατωφέρεια·

7.4.9. λήψη των αναγκαίων προφυλάξεων κατά την αποβίβαση από το όχημα.

8. **Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες Γ, Γ + Ε, Γ1, Γ1 + Ε, Δ, Δ + Ε, Δ1 και Δ1 + Ε**

8.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια

Οι υποψήφιοι οφείλουν να αποδείξουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται να οδηγούν με ασφάλεια ικανοποιώντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

8.1.1. προσαρμογή του καθίσματος για να επιτευχθεί η ορθή θέση καθημένου·

8.1.2. προσαρμογή κατόπτρων, τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας·

8.1.3. εκτέλεση δειγματοληπτικών ελέγχων της κατάστασης των ελαστικών, του συστήματος διεύθυνσης και πέδησης, των φώτων, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου·

8.1.4. έλεγχος του σερβομηχανισμού των συστημάτων πέδησης προσαρμογή προσκεφάλων εφόσον υπάρχουν· και μετάδοσης της κίνησης· έλεγχος της κατάστασης των τροχών, των κοχλιών, των λασπωτήρων, του εμπρόσθιου υαλοπίνακα, των παραθύρων και των υαλοκαθαριστήρων, των υγρών (π.χ. λάδι μηχανής ψυκτικό, υγρό υαλοκαθαριστήρων)· έλεγχος και χρήση των χειριστηρίων, καθώς και της συσκευής ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85·

8.1.5. έλεγχος της πίεσης του αέρα, των δεξαμενών αέρα και της ανάρτησης·

8.1.6. έλεγχος των παραγόντων ασφαλείας που συνδέονται με τη φόρτωση του οχήματος: αμάξωμα, ελάσματα, θύρες διαμερίσματος φορτίου, μηχανισμός φόρτωσης (αν υπάρχει), ασφάλιση του θαλάμου (εάν υπάρχει), τρόπος φόρτωση, στερέωση φορτίου (κατηγορίες Γ, Γ + Ε, Γ1, Γ1 + Ε μόνο)·

8.1.7. έλεγχος του μηχανισμού ζεύξης και της πέδης και των ηλεκτρολογικών συνδέσεων (κατηγορίες Γ + Ε, Γ1 + Ε, Δ + Ε, Δ1 + Ε μόνο)·

8.1.8. ικανότητα λήψης ειδικών μέτρων ασφαλείας στο αυτοκίνητο· έλεγχος αμαξώματος, θυρών, εξόδων κινδύνου, εξοπλισμού πρώτων βοηθειών, πυροσβεστήρων και άλλων εξοπλισμών ασφαλείας (κατηγορίες Δ, Δ + Ε, Δ1, Δ1 + Ε μόνο)·

8.1.9. ανάγνωση οδικού χάρτη (προαιρετική).

8.2. Δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια:

8.2.1. αποσύνδεση ρυμουλκούμενου ή ημιρυμουλκούμενου από μηχανοκίνητο όχημα και επανασύνδεσή του με αυτό· ο ελιγμός πρέπει να αρχίζει με το όχημα παρακείμενο στο ρυμουλκούμενό του (για παράδειγμα όχι στην ίδια ευθεία) έτσι ώστε να αξιολογείται η ικανότητα του οδηγού να ευθυγραμμίζει με ασφάλεια το ρυμουλκό και το ρυμουλκούμενο όπως και ικανότητά του να αποσυνδέει και να επανασυνδέει το όχημα από/στο ρυμουλκούμενο (κατηγορίες Γ + Ε, Γ1 + Ε, Δ + Ε, Δ1 + Ε μόνο)·

8.2.2. οπισθοπορεία σε καμπύλη, η γραμμή της οποίας επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών·

8.2.3. ασφαλής στάθμευση για φόρτωση/εκφόρτωση σε κεκλιμένο επίπεδο/εξέδρα ή παρόμοια εγκατάσταση (κατηγορίες Γ, Γ + Ε, Γ1, Γ1 + Ε μόνο)·

8.2.4. στάθμευση για την ασφαλή επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών λεωφορείου (κατηγορίες Δ, Δ + Ε, Δ1, Δ1 + Ε μόνο).

8.3. Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία

Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελούν τις ακόλουθες ενέργειες υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

8.3.1. εκκίνηση: από χώρο στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·

8.3.2. συμπεριφορά προς τα οχήματα του αντιθέτου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·

8.3.3. οδήγηση σε καμπύλη·

8.3.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·

8.3.5. αλλαγή κατεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή· αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·

8.3.6. είσοδος/έξοδος από αυτοκινητόδρομο ή παρεμφερή δρόμο (εφόσον υπάρχει): είσοδος από τη λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·

8.3.7. προσπέρασμα/διέλευση: προσπέρασμα άλλων αυτοκινήτων (κατά το δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένα αυτοκίνητα προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα (κατά περίπτωση)·

8.3.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικοί κόμβοι, ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις, στάσεις τραμ/λεωφορείων, διαβάσεις πεζών, οδήγηση σε επιμήκη ανωφέρεια/κατωφέρεια·

8.3.9. λήψη των αναγκαίων προφυλάξεων κατά την αποβίβαση από το όχημα.

9. **Βαθμολόγηση της εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς**

9.1. Για κάθε μία από τις προαναφερθείσες καταστάσεις οδήγησης, η αξιολόγηση πρέπει να αντανακλά το βαθμό άνεσης με τον οποίο ο υποψήφιος χειρίζεται τα χειριστήρια του οχήματος και την ικανότητα που επέδειξε κατά την οδήγηση στην κυκλοφορία με πλήρη ασφάλεια. Ο εξεταστής οφείλει να αισθάνεται ασφαλής καθόλη τη διάρκεια της δοκιμασίας. Τα σφάλματα οδήγησης ή η επικίνδυνη συμπεριφορά που θέτει αμέσως σε κίνδυνο την ασφάλεια του οχήματος εξέτασης, τους επιβάτες του ή άλλους χρήστες της οδού πρέπει να κυρώνονται με αποτυχία του εξεταζομένου, είτε πρέπει είτε δεν πρέπει να παρέμβει ο εξεταστής ή ο συνοδός. Παρόλα αυτά, ο εξεταστής είναι ελεύθερος να αποφασίσει κατά πόσον η εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς πρέπει να ολοκληρωθεί ή όχι.

Οι εξεταστές οφείλουν να είναι εκπαιδευμένοι ούτως ώστε να αξιολογούν ορθά την ικανότητα ασφαλούς οδήγησης των υποψηφίων. Το έργο των εξεταστών πρέπει να παρακολουθείται και να επιτηρείται, από φορέα εξουσιοδοτημένο από το κράτος μέλος, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ορθή και συνεπής εφαρμογή της αξιολόγησης των σφαλμάτων σύμφωνα με τα πρότυπα που ορίζει το παρόν παράρτημα.

9.2. Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, οι εξεταστές οφείλουν να προσέχουν ιδιαίτερα εάν ο υποψήφιος επιδεικνύει αμυντική και κοινωνική συμπεριφορά οδήγησης. Η συμπεριφορά αυτή πρέπει να αντανακλάται σε όλον τον τρόπο οδήγησης και ο εξεταστής οφείλει να λαμβάνει υπόψη τη γενική εικόνα του υποψηφίου. Στην εικόνα αυτή περιλαμβάνεται η προσαρμοσμένη και αποφασιστική (ασφαλής) οδήγηση, λαμβανομένων υπόψη των οδικών και καιρικών συνθηκών, της υπόλοιπης κυκλοφορίας, των συμφερόντων των υπόλοιπων χρηστών της οδού (ιδιαίτερα των πλέον ευάλωτων) και της πρόβλεψης των κινήσεων.

9.3. Ο εξεταστής εξετάζει επίσης κατά πόσον ο υποψήφιος:

9.3.1. έχει υπό τον έλεγχό του το όχημα, λαμβάνοντας υπόψη: την ορθή χρήση των ζωνών ασφαλείας, των κατόπτρων, του προσκεφάλου, του καθίσματος· την ορθή χρήση των φώτων και του υπόλοιπου εξοπλισμού· την ορθή χρήση του συμπλέκτη, του κιβωτίου ταχυτήτων, του επιταχυντή, του συστήματος πέδησης (καθώς και του τρίτου συστήματος πέδησης εφόσον υπάρχει), του συστήματος διεύθυνσης· εάν έχει υπό τον έλεγχό του το όχημα υπό διαφορετικές περιστάσεις, σε διαφορετικές ταχύτητες· το σταθερό κράτημα επί της οδού· το βάρος και τις διαστάσεις και τα χαρακτηριστικά του οχήματος· το βάρος και τον τύπο φορτίου (κατηγορίες Β + Ε, Γ, Γ + Ε, Γ1, Γ1 + Ε, Δ + Ε, Δ1 + Ε μόνο)· την άνεση των επιβατών (κατηγορίες Δ, Δ + Ε, Δ1, Δ1 + Ε μόνο) (χωρίς μεγάλη επιτάχυνση, ήρεμη οδήγηση και χωρίς απότομη πέδηση)·

9.3.2. οδηγεί οικονομικά και φιλικά προς το περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη την κατανάλωση ανά λεπτό, την αλλαγή ταχυτήτων, την πέδηση και την επιτάχυνση (κατηγορίες Β + Ε, Γ, Γ + Ε, Γ1, Γ1 + Ε, Δ, Δ + Ε, Δ1, Δ1 + Ε μόνο)·

9.3.3. παρατήρηση: σφαιρική παρατήρηση· ορθή χρήση των κατόπτρων· ορατότητα σε μεγάλη, μεσαία και μικρή απόσταση·

9.3.4. προτεραιότητα/παραχώρηση προτεραιότητας: προτεραιότητα σε διασταυρώσεις, διαβάσεις και κόμβους· παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλες περιπτώσεις (π.χ. αλλαγή κατεύθυνσης, αλλαγή λωρίδας, ειδικοί ελιγμοί)·

9.3.5. ορθή θέση επί της οδού: ορθή θέση επί της οδού, στις λωρίδες, στους κυκλικούς ισόπεδους κόμβους, σε καμπύλες, κατάλληλη για τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του οχήματος προετοιμασία κατάληψης της ορθής θέσης επί της οδού·

9.3.6. απόσταση ασφαλείας: κατάλληλη απόσταση από το προπορευόμενο και το επόμενο αυτοκίνητο κατάλληλη απόσταση από άλλους χρήστες της οδού·

9.3.7. ταχύτητα: χωρίς υπέρβαση της μέγιστης επιτρεπόμενης ταχύτητας· προσαρμογή της ταχύτητας στις καιρικές/κυκλοφοριακές συνθήκες και εφόσον χρειάζεται στα εθνικά όρια ταχύτητας· οδήγηση με ταχύτητα που επιτρέπει την ακινητοποίηση του οχήματος σε απόσταση ορατή και ελεύθερη εμποδίων· προσαρμογή της ταχύτητας στη γενική ταχύτητα του ιδίου τύπου χρηστών της οδού·

9.3.8. φώτα κυκλοφορίας, οδική σήμανση και λοιπές συνθήκες: αντιδρώντας ορθά στα φώτα κυκλοφορίας· υπακούοντας στις ενδείξεις των τροχονόμων· ενεργώντας σωστά στη σηματοδότηση (απαγορευτικά ή υποχρεωτικά σήματα)· τήρηση της οδικής σήμανσης·

9.3.9. σηματοδότηση: εάν ο υποψήφιος σηματοδοτεί όταν χρειάζεται, ορθά και έγκαιρα· εάν δείχνει την αλλαγή κατεύθυνσης ορθά· εάν λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα όσον αφορά όλα τα σήματα που προέρχονται από άλλους χρήστες της οδού·

9.3.10. πέδηση και ακινητοποίηση: έγκαιρη επιβράδυνση, πέδηση ή ακινητοποίηση σύμφωνα με τις περιστάσεις· πρόβλεψη των κινήσεων· χρήση των διαφόρων συστημάτων πέδησης (μόνο για τις κατηγορίες Γ, Γ + Ε, Δ, Δ + Ε)· χρήση των συστημάτων μείωσης της ταχύτητας, άλλων εκτός των πεδών (μόνο για τις κατηγορίες Γ, Γ + Ε, Δ, Δ + Ε).

10. **Διάρκεια της εξέτασης**

Η διάρκεια της εξέτασης και η διανυόμενη απόσταση πρέπει να επαρκούν για να αξιολογηθούν τα προσόντα και η συμπεριφορά σύμφωνα με όσα ορίζει η παράγραφος Β του παρόντος παραρτήματος. Σε καμία περίπτωση η διάρκεια της δοκιμασίας οδήγησης επί της οδού δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 25 λεπτών για τις κατηγορίες Α, Α1, Β, Β1 και Β + Ε και των 45 λεπτών για τις υπόλοιπες κατηγορίες. Στον χρόνο αυτό δεν περιλαμβάνεται η υποδοχή του υποψηφίου, η προετοιμασία του οχήματος, ο τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια, οι ειδικοί ελιγμοί και η αναγγελία του αποτελέσματος της πρακτικής εξέτασης.

11. **Τόπος της εξέτασης**

Η δοκιμασία για την αξιολόγηση των ειδικών ελιγμών μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ειδικό γήπεδο εξέτασης. Εφόσον πρακτικά είναι δυνατόν, η δοκιμασία για την αξιολόγηση της συμπεριφοράς σε κατάσταση κυκλοφορίας πρέπει να διενεργείται σε δρόμους εκτός δομημένων περιοχών, σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητοδρόμους (ή παρόμοιους), καθώς και σε όλων των ειδών τις αστικές οδούς (περιοχές κατοικίας, περιοχές όπου επιτρέπεται η ταχύτητα από 30 έως 50 km/h, αστικούς άξονες ταχείας κυκλοφορίας), οι οποίοι πρέπει να αντιπροσωπεύουν τους διαφόρους τύπους δυσκολίας που ενδέχεται να συναντήσουν οι οδηγοί. Κρίνεται επίσης σκόπιμο να διενεργείται η δοκιμασία υπό ποικίλες συνθήκες πυκνότητας της κυκλοφορίας. Ο χρόνος οδήγησης επί της οδού πρέπει να χρησιμοποιείται κατά το βέλτιστο τρόπο ούτως ώστε να αξιολογείται ο υποψήφιος σε όλες τις περιοχές κυκλοφορίας που μπορεί να συναντήσει, με ιδιαίτερη έμφαση στη μεταβολή των συνθηκών μεταξύ αυτών των περιοχών.

ΙΙ. ΓΝΩΣΕΙΣ, ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΗΣΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

Οι οδηγοί όλων των μηχανοκίνητων οχημάτων οφείλουν ανά πάσα στιγμή να διαθέτουν τις γνώσεις, τα προσόντα και τη συμπεριφορά που περιγράφεται στα σημεία 1 έως 9 ανωτέρω, προκειμένου να:

— αναγνωρίζουν τους κυκλοφοριακούς κινδύνους και να εκτιμούν τη σοβαρότητά τους,

— να έχουν επαρκή έλεγχο του αυτοκινήτου τους ώστε να μην δημιουργούν επικίνδυνες καταστάσεις και να μην αντιδρούν ακατάλληλα σε περίπτωση επικίνδυνης κατάστασης,

— να συμμορφώνονται προς τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας, και ιδίως εκείνους που αφορούν την αποφυγή οδικών ατυχημάτων και τη διατήρηση της κυκλοφοριακής ροής,

— να ανιχνεύουν τυχόν πρωτίστης σημασίας τεχνικές βλάβες του οχήματός τους, ιδίως εκείνες που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια, και να τις επισκευάζουν με κατάλληλο τρόπο,

— να λαμβάνουν υπόψη όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά οδήγησης (π.χ. κατανάλωση οινοπνεύματος, κόπωση, κακή όραση, κ.λπ.) έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιήσουν όλες τις σωματικές και διανοητικές τους ικανότητες που χρειάζονται για την ασφαλή οδήγηση,

— να συνδράμουν στην ασφάλεια όλων των χρηστών της οδού, και ιδίως των πλέον αδύναμων και των πλέον εκτεθειμένων επιδεικνύοντας τον δέοντα σεβασμό προς τους άλλους.

Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι οδηγοί που έχουν απωλέσει τις γνώσεις, τα προσόντα και τη συμπεριφορά σύμφωνα με όσα ορίζουν τα σημεία 1 έως 9 ανωτέρω να μπορέσουν να ανακτήσουν τις εν λόγω γνώσεις και προσόντα και να εξακολουθήσουν να επιδεικνύουν τη συμπεριφορά που απαιτείται για την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος.»